

Dienos Klausimai

Amerikos katalikų mokyklos daro didelį progresą. Nacionalinės Katalikų Švietimo Organizacijos žiniomis, su šių metų mokslo pradžia pradinės ir aukštesniosios mokyklos turi užregistruvę 4,786,000 mokinių, arba 180,600 auklėtinį daugiau palyginus su perėjusių metų mokslo pradžia. Tas sudaro 12.5 procentų visų šalies mokinių. Katalikų kolegijose ir universitetuose užregistruota 322,000 studentų, arba 12,000 daugiau, negu metai atgal. Katalikai turi 225 universitetus ir kolegijas. Katalikų vaikai džiaugiasi tokiu progresu, vienok jis dar toli gražu nepatenkina obalsio: kiekvienas katalikų vaikas telkiasi katalikišką mokyklą. Kadangi katalikai šioje šalyje sudaro apie 20% nacionalinio gyventojų skaičiaus, tai iki pilno katalikiškų mokyklų auklėtinį skaičiaus dar toli gražu neprieita. Tą programą trukdo ne tik reikalingų fondų trūkumas, bet ir paruoštų mokytojų ir profesorių trūkumas. Kitados šaukta—duokite mums mokinių, o dabar vyrąja šūkis—duokite mums daugiau seserų vienuolių ir kunigų mokytojų ir profesorių. Ypatingai pradinėms mokykloms, kurios turi milijonus auklėtinį, reikalinga seserų mokytojų. Kone kiekviena šalies sekcija jaučia trūkumą. Dėlto vyskupai ir kunigai nuolat primena apie naujų pašaukimų reikalą.

Daugely lietuvių katalikų parapijų gyvuoja mokyklos vedamos seserų kazimieriečių, pranciškiečių, Jėzaus Nukryžiuotojo ir kitų ordinų. Tokiose mokyklose jaunuomenė gauna reikalingą bendrą lavinimą, taipgi religinį ir tautinį auklėjimą. Seserų kazimieriečių vedama akademija Chicagoje ir seserų pranciškiečių vedama Pittsburgh'e gali pasidžiaugti gausiu lietuvių lankumu, vienok to negalima pasakyti apie Tėvų Marijonų vedama Bernaičių Kolegiją Thompson, Conn. Ją daugumo lanko kitataučiai jaunuomenė. Vertėtų lietuviams daugiau įvertinti savas mokyklas, leisti savo vaikus ir remti finansiniai.

Popiežius Pijus XII vėl nesveikuoja. Pasireiškia ties patys gastritis ir žaksėjimų priepuoliai, kurie Katalikų Bažnyčios vadovą stipriai kankino keturi metai atgal. Popiežius jau eina 83-asis metus. Jo sveikatos prižiūrėtojai pataria mažinti savo veiklumą, ypatingai trumpinti audiencijas, kurios pareikalauja daug energijos ir jėgų, vienok popiežius pasirengęs visais audiencijoms ištesėti.

Užsienį pasiekia žinios, kad Kremlius bosai nervinasi dėl savo draugų laikyenos. Sovietų Rusija, neatsižūrėdama savo įvairių nedatelių, yra sukūsiu labai daug įvairių reikmenų ir pinigų sustiprinti kiniečių ir eigiptiečių militarinį pajėgumą, tuo tarpu dėkingumo susilaukia mažo. Kiniečių studentai lankantys Rusijos universitetus ir kitas aukštesias mokyklas didžiujasi tik savo sena civilizacija, kurią daug aukščiau stato už rusiškąją.

Lietuviams žinomas budelis, dabartinis sovietų slaptosios policijos komisaras Ivan Serov perša Stalino laikais vartotus metodus ir despotizmą. Jis nurodo, kad gyventojams atgavus šiek tiek laisvę, milijonai slaptosios policijos agentų ir budelių nepajėgs sulaukyti nuorevoliucijos. Be to, Kremlius viršūnės susirūpinę savo turistais ir kareiviais pagyvenusiais rytinėje Vokietijoje, Cechoslovakijoje ir mačiusiais kitų vakarietiško šalių gyvenimą. Jie neslepia užsivylimo dėl toli atsilikusių savo šalies gerovėj ir laisvių.

IŠ LRKSA CHICAGOS APSKRITIES SUSIRINKIMO

LRKSA Chicagos apskrities kuopų atstovų ir narių susirinkimas įvyko š. m. rugsėjo mėn. 19 d., vakare, Lietuvos Vyčių salėje. Apskrities pirmininkui p. Budriui dėl sveikatos stovio šiame susirinkime negalint dalyvauti, susirinkimą atidarė vicepirmininkas p. Pankštis, sukalbėjo valdą, pasveikino susirinkusius atstovus pasišildindamas apskrities svarbą. Apskrities per susirinkimą susijungia kuopas, kurios bendromis jėgomis gali nuveikti didelius darbus mūsų Susivienijimo naudai. Po pirmininkaujanties kalbos buvo perskaitytas praeito susirinkimo protokolas ir su viena pataise buvo priimtas. Pirmininkaujantis pakvietė Susivienijimo prezidentą p. L. Šimutį terti žodį. L. Šimutis, pradėdamas kalbą, pranešė, kad jis tik grįžęs iš Wilkes-Barre, kur buvo pusemetinis direktorių susirinkimas. Toliau p. Šimutis priminė, kad tame susirinkime dalyvavo visi

direktoriai, aptarta daug svarbių mūsų Susivienijimo reikalų. Dabė statistinius davinius apie Susivienijimo stovį. Pasidžiaugė finansais, bet su narių daviniais kiek liūdniau, nes senesnieji retėja, o jaunsniųjų papildymas mažas. Todėl direktorių susirinkime nutarta, kad šiais metais lapkričio mėnesį pavadinti specialiu naujų narių vėjaus informacinium mėnesiu, kvieisti kuopų valdybas, kuopų organizatorius ir visus narius pasidaruoti didinti narių skaičių. Baigdamas kreipėsi į susirinkusius šiais žodžiais: *Dirbkime kaip ankščiau, kad dirbome—pasisekimas mūsų rankose, o dirva gana plati.* Po p. L. Šimučio kalbos sekė įvairūs pasitarimai liečiantys naujų narių prirašymo vėjaus reikalus. Prieita bendro susitarimo, kad šiais metais spalį mėn. 24 d. šaukti kuopų valdybas ir kuo daugiau narių į susirinkimą, nustatyti gaires ir išrinkti komisijas, kurios darbuosis vėjaus reikalais. Susirinkimas baigtas šūkiu: **DIEVE, PADĖK MUMS!** St. J. **SPECIALUS SUSIRINKIMAS** 1958 m. spalio mėn. 24 d. 7:30 val. vakare Chicagos apskrities val-

Pavergtoje Lietuvoje

PASIRUOSIMAI GYVENTOJŲ SURASINĖJIMUI

Surasinėjimas turėtų duoti atsakymą į klausimą, kiek Lietuvoje beliko gyventojų ir jų tarpe lietuvių. Kaip jau pranešta, 1959 m. sausio viduryje Lietuvoje, kaip ir kitose Sovietų Sąjungos respublikose, įvyks gyventojų surasinėjimas. Gyventojai bus surašomi pagal stovį, koks bus naktį iš sausio 14 i. 15 d. 24 valandą. Surasymas trunka 8 dienas. Lietuvos statistikos valdybos viršininko pavaduotojo V. Lukoševičiaus pasisakymais, surasymas bus daromas asmeniškai apklausančiais kiekvieną žmogų, nereikalaujant jokių dokumentų. J. surašymo lapus bus įtraukiami visi gyventojai, nepriklausomai nuo to, ar jie toje patalpoje registruoti, ar ne, o taip pat nepriklausomai nuo jų teisės į gyvenamąjį plotą.

LYTOVIŲ ŽYDŲ KILMĖS

Lukoševičius teigia: "Visos surašymo metu iš gyventojų gautos žinios bus laikomos paslaptje, niekas nebus teikiomas ir bus panaudotos tiksliai centralizuojant surašymo medžiagą pagal nustatytą programą. Kiekvienam surasintojui bus pavesta miestuose surašyti 600-700 žmonių, o laimio vietovėse 400-500 žmonių. Surasintojams vadovaus instruktoriai kontrolieriai, o pastarųjų darbai—surasymo skyrių vedėjai".

Lietuvoje jau esą pagrindiniai baigti parengiamieji darbai, tikslinant administracijos ribas, gavę patikslintus kvartalų numeravimą miestuose, gyvenviečių ir namų vėdu sąrašus. Šis pasisakymas rodo, kad gyventojai ir būs panaudoti pagal naują tikrinimą prieš pat surašymą. Tik kai kuriuose rajonuose paruošiamieji darbai esą dar nebaigti, pavyzdžiui, Salnėje, S. vintų, Tauragės, o ypač Jurbarko rajonuose. Jurbarko mieste neturima dar nė tikro miesto plano.

GYVENTOJUOSE PRADĖTAS "AIŠKINAMASIS DARBAS"

Gyventojuose pradėtas "aiškinamasis darbas", matyti, juos: yra tam tikro nepasitikėjimo tuo surašymu. Jei sovietinės įstaigos Vilniuje ir Maskvoje surašymo duomenų samoningai neklastos ir juos visus paskelbs, kaip tai daroma laisvajame pasaulyje, iš surašymo galima tikėtis škaičių, kurie galėtų sudaryti staigmeną vienokių ar kitokių atžvilgiu. Laisvojo pasaulio lietuviams ypatingai rūpi sužinoti, kiek Lietuvoje dabar iš viso gyventojų ir kiek jų tarpe beliko lietuvių. Jei sovietinės įstaigos statistikos neklastos, gyventojų surašymas ir tai galėtų duoti aiškų atsakymą.

GYVENTOJUOSE PRADĖTAS "AIŠKINAMASIS DARBAS"

Užsienio visuomenė, iš kurių daugelis dar išgyvena, kaip ir mes, žino, kad Lietuvoje yra milijonai lietuvių. Tačiau šie milijonai lietuvių, gyvenantys užsienyje, yra labai mažai susiję su Lietuvos gyvybe. Jie žino apie Lietuvą iš laikraščių, žurnalų, radijo, televizijos, tačiau jie nepasiekia Lietuvos žemių, nepatiria Lietuvos gamtos, nepasiekia Lietuvos tautos. Jie žino apie Lietuvą iš laikraščių, žurnalų, radijo, televizijos, tačiau jie nepasiekia Lietuvos žemių, nepatiria Lietuvos gamtos, nepasiekia Lietuvos tautos. Jie žino apie Lietuvą iš laikraščių, žurnalų, radijo, televizijos, tačiau jie nepasiekia Lietuvos žemių, nepatiria Lietuvos gamtos, nepasiekia Lietuvos tautos.

NAUJOS SUSIVIENIJIMO AUKOS LIETUVYSTES REIKALAMS

LAPKRIČIO MENUO—TRADICINIS SUSIVIENIJIMO MENUO NARYSTES DIDINIMUI

Neseniai pasibaigusiame LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkime buvo nutarta LAPKRIČIO mėnesį padaryti Susivienijimui tradiciniu mėnesiu. Susivienijimas buvo suorganizuotas lapkričio 22, 1886. LAPKRITIS buvo parinktas kaip "SUSIVIENIJIMO MENUO" specialiai pastangai gauti naujų narių. Susivienijimas nėra vien tik apdraudus kompanija. Jis nėra praėjies organizacija. Jis (Susivienijimas) yra organizacija su ateitimi. Geriausiai to įrodymu yra daugeliu atvejų duota parama katalikiškoms institucijoms, lietuviškiems reikalams ir suteikta pagalba senesniems nariams. Taipgi neseniai įvykusiam LRKSA Vykdomosios Tarybos susirinkime buvo nubalsuota suteikti aštuonias (8) stipendijas po \$100.00 ir paskirta \$200.00 rašinių konkursui. Rašinių konkurso taisyklės bus paruoštos Švietimo Komisijos. Po \$100.00 stipendijos bus suteiktos už 1958-1959 mokslo metus sekantių mokyklų moksleiviams:

- Maria High School, Chicago, Illinois
- Villa Joseph Marie High School, Newtown, Pa.
- Sv. Pranciškaus Akademijai, Mt. Providence, Pittsburgh, Pa.
- Marianapolis High School, Thompson, Conn.
- Pranciškonų gimnazijai, Kennebunkport, Maine
- Saleziečių gimnazijai, Crown Point, Indiana
- Nėkalto Prasidejimo Seserų mokyklai, Putnam, Conn.
- Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų mokyklai, Brockton, Mass.

Susivienijimas yra viena iš lietuviškų draugijų su ateitimi. Toks puikus darbas gali būti tęsiamas palaikant Susivienijimą stiprių ir toliau.

Pradėk savo darbą dabar prisijusdamas naujų narių aplikacijos ir pasiekiant tokio darbo, aukščiausią tašką lapkričio mėnesyje!

Wm. T. Kvetkas, LRKSA sekretorius

TELKIAMOS JEGOS LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJUI

Direktorių Tarybos raginimai pagyvinti naujų narių vaju, ypatingai sustiprinti akciją lapkričio mėnesį, kuris yra laikomas tradiciniu mūsų organizacijos mėnesiu, randa įvykį atsargiai apskrityse ir kuopose. Chicagos apskritis savo susirinkime, įvykusiam rugsėjo 19 d., išlaikė prezidento L. Šimučio pranešimo narystės didinimo reikalais, nutarė penktadienį, spalio 24-tą, sušaukti specialiu kuopų valdybų, pasiryšusių vėjau susirinkimui, kuriame bus ypatingo dėmesio atkreipta į naujų narių prirašymo akcijos pagyvimą. Sekretoriaus V. T. Kvetko ir kitų Vykdomosios Tarybos narių rūpesčiu, spalio 3-ia centro įstaigos patalpose buvo sušauktas Wyoming Klono, Scrantų ir aplinkinių rajonų kuopų sekretorių ir pirmininkų susirinkimas. Dalyvavo šie: Susiv. sekretorius V. T. Kvetkas, išdininckas P. J. Karašauskas, izdo globėjas V. Abromaitis, redaktorius Matas Zujus, Henrikas Malinas, Adolfas Norvaiša, Pranas Katilius, Stasys Žemaitis, Simanas Galinis, Antanas Agurkis, Petras Kantakevičius, A. Kvetkus, Verna Radzevičiūtė, Adolfas Kuduškevičius ir Adomas Kuosa.

Sekretoriui V. T. Kvetkui paaiškinus susirinkimo tikslą ir pranešus, kad Direktorių Tarybos nariai pusmetiniame susirinkime rinktai sva-stę vėjaus reikalus pasižadėjo prirašyti bent po dešimt naujų narių. Dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius savo parapijos biuleteniuose skelbia Susivienijimą ir ragina dar nepriklausantius parapijiečius apsidrausti. Jo parapijoje gyvuojanti 155 kuopa jau gavo keturis naujus narius. Toliau visi susirinkimo dalyviai, kai kurie net kelias atvejais, pareiškė savo nuomones ir sugestijas vėjaus reikalais. Kai kurie veteranai, kaip S. Galinis, A. Agurkis, S. Žemaitis ir kiti iš savo praktikos nurodė, kad geriausia naujus prospektus kontaktu kooperuojant dviem ar trimis asmenimis. Tas duoda geresnius rezultatus. Ir iš kitų kuopų veikėjų išskirime susidaro įspūdis, kad naujų narių irasys.

SURUSĖJĘS "TEVYNĖS BALSAS"

Tarybinio repatriantams viliojanti laikraščio "Tėvynės Balsas" paskutinis (71-sis) numeris be mažo visas pašvęstas Rusijai šlovinti. Vedamajame "Amžiams drauge" tarp kitko rašoma: "...Lietuvių tauta... žino, jog sąjungoje su rusų ir kitomis tarybinėmis tautomis glūdi ta neveikiamoji jėga, kuri neleidžia, kad Lietuva būtų kuomet nors žaisleliu Vakarų imperalistų rankose." Kaip mažai pažįsta "T. B." lietuvių tautos nuotakas, jei nežino, kad Lietuva nori būti nepriklausoma ir nenori būti nei Vakarų, nei Rytų imperialistų rankose. Vedamasis baigiamas tokiais lietuvių tautos valią visiška iškraipantiais žodžiais: "Amžiams su rusų tauta—Amžiams drauge." E.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS metinis suvažiavimas įvyko rugsėjo 27-28 dienomis Londone (E.).

KONGRESMANAS HUGH SCOTT LRKSA CENTRO ĮSTAIGOJE

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA

U. S. kongresmanas Hugh Scott su žmona padarė vizitą mūsų Susivienijimo centru. Čia garbingą svečią sutiko Susivienijimo sekretorius V. T. Kvetkas, išdininckas P. J. Karašauskas ir redaktorius M. Zujus. Svečiai apžiūrėjo naujas Susiv. patalpas ir gyrė jų modernią įrengimą. Kongresmanas Hugh Scott yra daug pasidaravęs Kersteno rezolucijos pravedimui Atstovų Rūmuose, jis taipgi kiekvieną tinkama progą ustoja Lietuvai reikalaujant sugrąžinti laisvę ir nepriklausomybę. Hugh Scott yra Pensilvanijos respublikonų išstatytas kandidatas U. S. senatoriaus vieton. Atvaizde, kuris nuimtas Susivienijimo namo fronte, žiūrint iš kairės dešinėn: Matas Zujus, kongr. Hugh Scott, V. T. Kvetkas, P. J. Karašauskas.

GARSAS

OFICIALUS LIETUVIŲ A. E. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY

published by Lithuanian A. C. Alliance of America

Išleista ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Rašius (straipsnius ir korespondencijas) redaktoriui rašyti savarakiškai.

Neatsaityti rašius be pašto autorizacijos.

NESANTAIKOS PRIEŽASTYS

PRANYS ALSENAS, Kanada

Mūsų šiosios išsivijęs gyvenime nesugyvenimo reiškiniai, vis dėlto, gal perdaži. Pyktamės, baramės, ypač per laikraštius—net ir visai jau nedzentesmenikai apskelbiam. O kam gi to viso reikia? Argi nebūt galima ir be to apsieiti? ...
Ką kuriam mūsų lietuviškas laikraštis skaičiau teigima, jog pasakos karalaitės jautumas, kuriai ir po devynti pataleis padėtis žinios nupaudė sonus, esąs niekis, pajūgintus su daugelio mūsų išsivijęs gyvenančių jautumu. Tai neįsivaizduojama tiesa, nes tikrai taip yra.

Kodėl taip yra? Kur slypi nesantaikos priežastys? Tai klausimai, kurie, galimas daiktas, daugeliui rūpi. Tačiau jiems išsiaiškinti vis nenustatoma tiki diagnozė. Vienok pamėginame ir tai atsakyti tik vienam vieninteliam žodžiui, klausdami savęs: ar tik nebus čia kalta—kas?

Egoizmas

Kitaip sakant, ar tik nedaugiausia kalti tie, kurie nori save statyti į pasaulio centrą, kuomet kitus niekinant, nemylint, kiekito tik save, savąjį "ego"? ...
Ir jie, nors labai gaila, daugiausia nežino, anot vyskupo Sheen, jog tame pasaulio centre—yra labai ir labai vienišas vietas, be jokio grožio, be gerio, be širdies džiaugsmo. Kuris žmogus tenktočia tik save myli, niekad nepatenkintis savo žmoniškųjų širdies jausmu. O ir pažinti tokį žmogų—visi galės. Jis niekur nepasitaps, štai, kai byloja gilus mintytojas, O. S. Marden, apie tokius žmones:

"Jokia kosmetikos priemonė negali pabalinti tu liniją, kurią veidveidė išėjo egoizmas, pavydas, rūpestiai ir blogos mintys".

O ir dar kartą grįžkime ir pasisklausykime, ką apie tai kalba garsusis pamokslininkas, nuolatinis radijo bangomis kalbėtojas ir vienas iš žymiausių Katalikų Bažnyčios eruditų, vyskupas Sheen. Kaip jau minėta, egoisto vietą pasaulyje—jis vadina labai vienišu ir liūdnu. Jeigu kas šitame teigimu nepatikėtų, garbusis vyskupas, štai, ką siūlo pamėginti:

Padayk žmogus, tik save didžiausiu žinovu, kas yra žemeje gerai ir kas bloga ir kas yra tiesa, o kas—klaida. Nesakytų nieko kito žemėje atrotėtu, tik pats save. Išvaizduok besas visą ko centre ir galvok, kad viskas tiesiuka tik apie tave.
Neužmiršk dažnai pabrėžti, jog religija—tai nieko gero tau neduodantis dalykas, ko gero, gal dar kai ką ašims, ypač laikais. Mėškis, poteriauk, eik į bažnyčią.

Prieš visus mėgink įvairias scenas, visokius palūžimus, o jeigu kiti valia ir mintys neautikis su jūsu—vaidink kankinį ir tark jam: "Tu tik tada būsi laimingas, kai aš numirsiu." Šitoks nusistatymas tinkas abiejoms žmonių lytims, o ypač—moterims, nes po tokių scenų, ypač paskutinėjai minutė, vyras išskuba "mink" palto pirkti.

Visur ir visada duoduok, kad kenti, kad sergi, ydant visi į tave atkreipti dėmesį, visi tavęs gailėtu, skūskis įvairiausiais skausmais, nepritekliais ir tt.
Kalbėk tik apie kitus, teisk ir apkalbėk tik juos, niekad savęs. Sėdėk tik savo mažam pasauliuly ir džiaukis savimi, o visus kitus—kritikuok kiek gali. Išmok keletą didelių frazių ir jas kartok—atrodysi labai protingus. Tuomet visi manys, kad tu žinai patį paskutinįjį žodį, nors, tuo tarpu, tu nežinotum nė

LIETUVOS AUKSAS

"Moscow News", sovietų laikraštis anglų kalba, rugpjūčio 13 d. atspausdino straipsnį "Amber Sea" (Gintaro jūra), kurio autorius A. Lazebnikov rašo apie gintaro rinkimą ir apdirbimą Baltijos pajūryje, apie savo pasikalbėjimus Pajūryje su gintaro apdirbėjais ir kt. Gintaras, tasai "Lietuvos auksas", esąs randamas 45 kilometrų nuo "Dailės" kombinato direktoriaus, Jono Grinkevičiaus paaiškinimus, gintarą Lietuvos pajūryje tenka 248 nuolatiniai rinkėjai-rinkėjos. Daugiasiai gintaro surinkio Irena Arbatskienė ir Ona Zdrauskienė. Už standartinę kokybę gintarą kombinatas moka 250 rublių kilogramui. "Dailės" kombinato dirbuvėse Klaipeje ir Palangoje dirba apie 100 dirbinių. Išdirbiniai esą akaportuojami į 34 pasaulio dalis (E.).

MARSEILLE, Prancūzija.—Spalio 1 dieną paskelbta, kad pieting Prancūzija nusisautė didžiausi potvyniai šalies istorijoje. Dideli lietūs ir tris valandas užsilus pakėlė iki 20 pėdų. Žuvo kelios dešimtys gyventojų.

LIETUVA SIANDIEN

MOSŲ MIRUSIEJI

Visai neseniai iš Lietuvos, tam tikromis apytomis stovykoje, Vakarų Marijampolietis, kuris "Eltos Informacijoms" suteikė daug duomenų apie šiuo dienų gyvenimą dabartinėje Lietuvoje.

Gyventojų Nuotaikos

Dalis gyventojų yra tiesiogiai ar netiesiogiai nuo komunistinio režimo nukentėjusi. Vieni pateko į Sibirį, kiti Lietuvoje neteko savo šeimos narių, giminių ar turto, todėl visi normalu, kad esamai tildiniai jautimams neapgynti. Net ir tie, kurie nėra kokiu nors būdu paliesti, daugumojai nepatenkinti. Žemas pragyvėnimo lygis, įvairūs trūkumai ir nedatekliai, kuriems galvo nematyti, nesukelia simpatijų bolševikams. Tačiau gyvnti reikia. Kiekviena žingsnyje tenka susidurti su esama santarva, su jos įstatymais, su pareigūnais, su įstatymus vykdančiais. Žmonės pamazū atbunka.

Viltis sulaukti laisvės tai nuostata, tai vėl priartėja, priklausoma nuo tam tikrų įvykių. Viena kita privėdica ar sugundo stoti ir partija. Žmogus kasdien rungiąsi su visa eile rūpesčių, kurie čia, Vakaruose, nežinomi, be to, bijojis trėtimu, kalėjimo ir yra bejėgis prieš bet kokį smurtą. Žmonės nekcia komunizmu ir casu, nes jie atnešė mirtį, nepasitikejimą kaimynu, gauja šnūpā, melā. Neapkenčia komunista, neapkenčia visos sistemos, laukia laisvės, o jos nesimato. Tačiau tiki daugiau ar mažiau, kad toji diena kada nors ateis. Nelaukia tik saulei pasidavusių dušia ir kūnu Kremliui. Ir kas būdingiausia, žmones laukia Karo. Karo bijo, bet laukia, nes tai atrodō jiems vienintli iš išgelbėjimas to nesibaigiančio pragaro. Jei karas ir atneša nelaimiū, tai žmonės, gyvendami nuolatinėse nelaimėse, ta isia nebūteri ka prarasti. "Kas išlūks, tas gyvens", sakoma Lietuvoje. Bolševikai tai žino, bet žmogū neįkeivėsi meilės ju melui, jei giliai širdyje paslėpta neapykanta.

Būdingas gyventojų "solidarūmā" su komunistine vyriausybe pasireiškimas yra demonstracijos kokių nors "švenčių" garbei. Ir rikiuotė stvoja įmonėse, mokyklose, įstaigose, laisva pasirinkimo esenėje nėra. Pavyzdžiū šiu metų 1-sios gegužės išvakarėse Marijampolėje partinis organizatorius Bružas susirinkimē jau iš anksto pareiškē: "Kas nedalyvaus demonstracijoje, negaus žemės daržams". Nežiūrint į tai, į demonstracijā atvyko maždaug 30% visų dirbinių, taigi nei trėdūdas.

"Tegyvuoja Laisvė"

Kaip komunistai nepasitikū gyventojais, galima matyti iš visos eilės faktū. Pavyzdžiū, per kiekvienas komunistų "šventes" "Tegyvuoja Laisvė" dažnai daromas kratas pas jtarimus asmenis, ypač studentū tarpe. Tai daroma netik prieš komunistū šventes. Š. m. Vasario 16-sios išvakarėse visose išvažiavimuose į Kauną patruliai krėtē sunkvežimius, lengvas mašinas, o kartais ir pėduosius. Vasario 16 d. Kaune patruliuos sargybos Marijampolėje kai kurie mokyklose buvo nuplėšyti komunistū šūkiū bei portretai ir iškabinti užrašai "Salta rusai!" "Tegyvuoja laisvė!" ir kt.

Ateistinė Propaganda

Ateistinė propaganda vedama labai plačiai ir įvairiausiais būdais. Paskaitos, mokyklos (kur kiekviena vadovėlyje esā kai nors antireliginio), kinas, spauda, visa tai persunkta ateistine propaganda. Kiekviena žingsnyje stengiamasi pašalinti ar susilpninti religinį jausmā. Pavyzdžiū, gimnazijose duodamas tokios temos: "Religija—mokslu stabdis", "Mitas apie Dievā" ir tt. Moksleiviams, ypač specialiose mokyklose, bet ir kai kuriū istaigū darbuotojams bažnyčia lankyti draudžiama. Dažnai gamina prie bažnyčių pastebėti bestovintįjant kurį nors komso: kuris seka ju žinioje esančios komjaunuoliūs. Pastebėtas toks jaunuolis perspėjamas, sunksnias atvejais turi daryti viešā atgailā, arba pašalinamas iš komjaunimo, o tai jau reiškia kjoja galā. Darbo jau negausi, kokio norēs.

Naujai išleisti maldaknygiū matyti neteko, tačiau galima nusipirkti spekuliatyviniemis kainomis senu laidū. Kitos religinio literatūros nėra. Tiesa, buvō išleistas katalikiškas kalendarius, tačiau jis labai retai kur užtiknamas.

Eilės Visur

Eilės prie kino biliētū, eilės prie svaro cukraus, eilės pasū skyrinū, prie registracijos, kur visā rajonā aptarnauja vienas žmogus, dirbdamas tuo reikalu dvi valandas per dieną, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį; eilės algoms atsiimti ir tt. Žmonės nervuoti, piktū, neteikē kantrybės, bet vėl eina, stija eilėse, laukia. Ir tokie reiškiniai būna 13 metų po karo. Gyventojus gelbsti tik ūkiškai apskaituotas, apgalvotas gyvenimo būdas. Kiekvienas stengiasi pavasari pasisodinti bulviū, daroviū, nusisirti kiaulē. Visas laisvalaikis praeina rūpinantis tais reikalais.

Kartais krautuveis ir bazėse užsiguli prekės, kurias mažai kas perka. Tada tarp gyventojū paleidžiami gandai, kad bus pinigū reforma ir krautuveis bematant istušeita. Toks reiškinys buvo praėjusią vasarā.

Nuo rugsėjo 29 d., 1958 metų, iki spalio 3 d., Centro istaigai raportuoti šiu nariū mirimai:

JONAS JAKUBAUSKAS, 54 kuopos (Grand Rapids, Mich.) narys, gyv. 10753 So. Perry Ave., Chicago, Ill., mirē rugpjūčio 15 d., 1958.

ANNA BRUNDA, 222 kp. narē, gyv. Co-ning, N. Y., mirē rugpjūčio 8, 1958.

AGOTA VAREIKA, 191 kp. narē, gyv. 231 Deeds Ave., Dayton, Ohio, mirē rugpjūčio 28 d., 1958 m.

JUOZAS YUKNIS, 90 kp. narys, gyv. 3 1/2 E. Green Street, W. Hazleton, Pa., mirē rugsėjo 20 d., 1958.

FELIKSAS LIUTKEVIČIUS, 142 kp. narys, gyv. 17114 Crestland Rd., Cleveland, Ohio, mirē rugpjūčio 24 d., 1958.

JONAS KUINYS, 16 kp. narys, gyv. 2036 N. Laramie St., Chicago, Ill., mirē rugsėjo 16 d., 1958.

ANTANAS MARCINKUS, 162 kp. narys, gyv. 165 Baker St., Gardner, Mass., mirē rugsėjo 22 d., 1958.

Amžinā atilsi suteikiū vėlėms. Viešpatie!

JONAS MATULIONIS PLB PIRMININKAS

TORONTO, Kanada, rugsejo 30—Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba savo 1958 m. rugsejo mėn. 22-27 d. posėdy pasiskirstė pareigomis.

Pirmininkas—Jonas Matulionis, vicepirmininkas—Vytautas Meilus, Kultūros Tarybos pirmininkas—Juozas Krališkaukas, išdirbininkas—dr. Juozas Sungalila, sekretorius—Kestutis Grigaitis. Valdyba P.L.B. seimo yra išrinkta penkeriems metams. Valdyba nutarė, kad pareigomis pasiskirstoma kas metai. Valdybos būstinės adresas: Jonas Matulionis, 121 Beatrix St., Toronto, Ont., Canada.

KADA JIE IŠSIKRAUS-TYS IS PABALTIO?

"Norges Handelsog Sjøfart Tidende" (Oslo) komentare apie susirašėjimus tarp JAV prezidento Eisenhewerio ir Chruščiovo tarp kitko pastebi: "Amerika ateina į pagalbą, jei kas pagelbos prašosi. Bet ji vėl pasitraukia, kai pagelba nebėra reikalinga. Eisenheweris todėl turi pilną teisę Chruščiovo paklausti, ar Sovietai nori panašiai elgtis ir atsitraukti iš tų kraštū, į kuriuos jie yra įžygiavę—pavyzdžiū 1939 metais, puolant lenkus iš pasaly ... Ir kada Sovietai išsikraus iš Pabaltijo, kurį jie vis dar laiko okupuotą?" E.

KARTOJA NESAMONES.

Ryšius su bolševikinės konstitucijos įvedimu Lietuvoje su kaktim Vilniaus radijas ir spauda vėl skelbia nesamone, kad 1940 metais "lietuviū liaudis nuvertė nekenciamą fašistinę buržuazinę valdžią", nors visas pasaulis žino, kad tik sovietinės kariuomenės išvėrė žino dėka Lietuva tapo "tarybine". Taip pat visiems Lietuvos gyventojams ir visam pasauliui yra žinoma, kad "tarybinē konstitucija yra tik popierijus, tuo tarpu gyvenimo tikrovė visai kà kita rodo.

E. SIMONAIČIUI, Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkui ir PLB Vokietijos krašto valdybos vice-pirmininkui š. m. spalio 30 d. sueina 70 metų. Žymaus Mažosios Lietuvos veikėjo ir viepingos Lietuvos valstybės kovotojo sukačiai pagerbti sudaromas komitetas (E.).

CINCINNATI, Ohio.—Spaliu 2-ą, nuo širdies atakos mirė buvusio U. S. senatoriaus Robert A. Taft našlė Mrs. Martha Bowers Taft, 68 metų amžiaus. 1950 metais ją ištiko sunkus smūgis po kurio ji visā laikā turėjo varot judamā kėdē.

UŽ LITUANUS LEIDIMĄ

mūų akademinis jaūnimas ver-tamas visoki gero žodžio, ir paguoda tautai, kad paskui veteranus ateina jų verti įpėdiniai. Prof. Simas Sūliedėlis, "Darbininkū" Redaktorius

RUDENS LIETUS

Drėgnoje alėjoj atsispindi susigūžē medžiū milžiniai; apkabinę verkiānēius žibintus, šnibžda jie ir supasi liūdnei.

Drumzlini šaligatviū upoksniai neša peteliškes ir lapus. Tolumoj kribkliai maūnuo šniokščia, sukdamū putojančius ratus . . .

Plaukia vasaros žiedai ir žodžiai ir mergaičių juokas pasroviū . . . Miesto akys pilkos ir nuobodžios, sklindinos lietaus lašū gelsvū . . .

Henrikas Nagys

BUVĘS PREZIDENTAS HERBERT HOOPER AMERIKOS TURTŲ NAUDOJIMO KLAUSIMU

Bruselyje (Belgijō) liepos 4 dieną buvęs Amerikos prezidentas Hoover, kaip Amerikos specialus pasiuntinys pasaulines parodai, savo kalboje pasinaudojo galimybe atitaisyti kai kurias klaidingas nuomones apie Amerikos turtus ir jų naudojimą. Kai kurie dalykai, jis pasakė, daugelū iš klausytojų gali būti girdimi pirmā kartā.

Viena iš blogiausiai suprastū "neteisingū legendū" liečia Amerikos bendrā ir individualinį turta. Ši mitā p. Hoover apsa-kė sekančiais žodžiais: "Mes dažnai esame vaizduojami gyvenę blogū žmoniū kontrole, kurie išnaudoja mūsų ekonominį gyvenimą gigantiskom unijom ir didžiulē korporacijom. Jos būk tai mala vargšū veidus ir išnaudoja kitas tautas."

Neigdamas šią "išgalvotā legendā" buvęs prezidentas pirmiausia nurodė, kad "mūsų istatymai jau per 70 metų laikotarpi draudē trūsti į karteliū (carteris) egzistavimą" ir toliau tęsė: "Yra mažai tautū, kurios tū uoliai išlaikē teisingus ir atviro kompeticijos pagrindus. Ši kompeticija paskatino mūsų indus trijas pritaikyti kiekvienā darbo taupumo dalelē, o jas išgūdyti yra daugiau kaip 5,000 indus triniū mokslinių tyrinėjimū laboratorijū, kurios savo idėjā sklaidžia visam pasauliui."

Toks mokslinis tyrinėjimas padėjo pakelti Amerikos produkcijā, "kurį taip paplėto, kad mūsų igalio padēti palaikyti žmoniū laisvę ir pagelbėti var-goms." P. Hoover tada specifi-ciai nurodė Amerikos korporacijū svarbā sekančiais žodžiais: "Kas liečia dideles korporacijas, jos priklausō milijonams mūsų žmoniū. Jū didžiausia turū daugiau kaip 1,500,000 indivi-duoliniū akcijū savininkū ir nei vienas iš jų neturi daugiau kaip viena trisdesimtā korporacijos nuosimtį."

Toliau nukrypdamas į individualiniū turtus, p. Hoover taip kalbėjo: "Bet kokia sureguliuota laisva ekonominė sistema leidžia žmonėms su išimtiniais gabumais ar laime susikrauti didelē turtus. Mes turime kelis šimtus tokiū žmoniū. Tačiau mūsų palaipsniui nustatyti mokesčiai sudarō 90% ju kasmetiniū iŋašu, o 77% ju nuosavybiu, savininkams mirus, yra mokesčių daliguma iš šiū dideliū indivi-duoliniū turtū pamaža nyksta."

Toliau, yra klaidinga manyti, jog šie anksčiau egzistavę turtai buvo naudojami prieš viešā gerovę ir, pagal Hoover žodžius: "... Šie dideli turtai buvo labai svarbus kitoms tautomis. Iš jų atėjo mūsų didžiosios auklėjimo ir mokslo institucijos, kuriū naudingi darbai buvo jaučiami žmoniū visame pasaulyje. Viena iš šiū institucijū per organizuotus mokslinius tyrimus ir pasaulinio masto pritaikymā praktiškai eliminavo geltonąjį drugi iš viso pasaulio."

Institucija, kurią Hoover savo kalboje paliētē, yra Rockefellerio Fondas. Tačiau Rockefellerio yra tik vienas iš daugelio Amerikos fondū,—skaitytojiama, kad tokiū fondū yra daugiau kaip 4,000.

Tai gi, taip yra naudojami Amerikos turtai. Dėl jū dydžio vienas asmuo ar žmoniū grupē negali turėti didelēs korporacijos. Todėl jū savininkystėje turi dalyvauti daugelis akcininkū. Kas dėl individualiniū turtū, šie negali būti perduodami iš generacijos į generacijā. Net jeigu savininkas ir norētū, mokesčių istatymai to jam neleistū. Todėl ir šie pinigai pasidarō bendrū turtū.

Herbert Hoover savo kalboje patiekē kelis faktus, neigiančius mitus, neteisingas legendas ir

blogai suprastas sąvokas apie Amerikos ekonomijā. Tokios blogai suprastos sąvokos kliudo Amerikos pastangoms sustiprinti platesnį susipratimą su užjūrio kraštais. Atitaisyti šias neteisingas prielaidas yra mūsų prievolē, o ypač tu, kurie susirašinėja su giminėmis ir draugais užsieniuose.

Common Council

UŽSIENIO KAPITALO INVESTITAVIMAS AMERIKOJE

Gana didelis užsienio kapitalas yra investuotas Amerikoje. Proporcijai imant, jis nestekia dydžio, koks buvo prieš šimtmečti, kai užsienio kapitalu buvo paremtas Amerikos industrinis augimas, tačiau jis yra pakankamas ir svarbus faktorius Amerikos nuolat augančioj ekonomijoje.

Pagal Amerikos Komercijos Departamento žinias, 1956 m. šia užsienio kapitalo turgaus vertē Amerikos akcijū korporacijū pasiekē septyniū milijonū doleriū rekordā, o užsienio in-vestuotū, pinigai j bonus—dabar pritraukiantis didelē užsienio kapitalā dėl vis įvairniū procentū—siekia 65 milijonus doleriū.

Nuo 1952 m. užsienio investitoriai vis daugiau ir daugiau investuoja kapitalo ilgalaikiams terminais. 1956 m. kapitalas, plaukiantis į Amerikā iš užsienio, labai istaigai pakilo ir pasiekē pokarinio laistorinio dydį—apie 540,000,000 doleriū. Ekspertū nuomone, pastoviai kylantis užsienio kapitalo investavimas Amerikoje padaro investavimo saugumą ir patraukimą.

Kuri valstybē yra didžiausias investatorius, yra sunku pasakyti. Didžioji Britanija ir Šveicarija, dėl savo seniai žinomos reputacijos ir siūlomu lengvatu parodo didžiausią investavimo dydį Amerikos imonese. Tačiau daugelis investitoriu nėra šiū kraštū gyventojai. Todėl Europos, Azijos, Afrikos ir net Pietū Amerikos kraštu investatoriai savo investavimus daro per Londono ir Ženevos bankus.

Užsienio kapitalas daig prisidėjo prie Amerikos industrijos augimo ankstyvuose jos istorijos metuose. Tuo laikū Britanijos, Prancūzijos ir Olandijos kapitalas padėjo išvystyti Rytinio Amerikos pajūrio industrijā.

Common Council

Begalinė Meilė

—Kà tu darytum, jei įkristū į vandenį—klausia jū savo myli-mojo.
—Eičiau j kaip pagelbos šaukti.
—Bet kaimas taip toli . . .
—Dėl tavęs, mieloji, eičiau kad ir iki pasaulio galo . . .

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI
PINIGAI I LIETUVA
10 Rublių už 1 \$
Mokeskis \$5 - iki \$50.00
PILNAI GARANTUOTA KIVITAS PAROPINAMAS EXPRESU PER 2 SAVAITES
GRAMERCY
744 Broad Street, Newark 2, New Jersey, U.S.A.
Lesta Banko Dep. ir aprašais.

THE MEANING OF JUNE 14

By MARCELA ANDRIKIS

(EDITOR'S NOTE: This article by Miss Andrikis, Herschel Ave., Waterbury, Conn., appeared in The Knight ("Vytis"), national publication of the Knights of Lithuania. It was recently reprinted at the request of Rep. James T. Paterson (R-Conn.), who praised it in a speech in the House of Representatives.)

WE WILL RESTORE HUMAN FREEDOM EVERYWHERE IN THE WORLD

By WILLIAM F. KNOWLAND, United States Senator

In heaven's wide expanse unfurled, Be for a promise to the world Of peace to all mankind."
Aside from its imposing American aspect, June 14 imparts a pointedly Lithuanian message. June 14 indeed has taken its infamous place in history as the anniversary date of Lithuania's murder by Soviet Russia. A conscientious world can not forget or ignore the genocidal atrocities, mass deportations and brutal killings of June 14, 1941.

LRKSA KUOPU SUSIRINKIMAI

- FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus spaliu 12-ta diena, tuoj po sumos, Sv. Antano parapijos svetainėje.
PITTSBURGH, Pa.—7-tos kuopos susirinkimas bus spaliu 12-ta diena, tuoj po sumos, Sv. Kazimiro parapijos svetainėje.
WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus spaliu 12-ta diena, 1 P. M., Sv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

FORMOSANS FAVOR UNITED STATES

NEW YORK.—"While there is strong anti-American feeling throughout Asia, it is almost absent on Formosa," reports a Maryknoll missionary who recently returned from the island bastion of world attention.
"The Taiwanese have a great affection for America," said Father Henry L. Faucher, M. M., of Pawtucket, R. I., home on furlough after six years in the missions of Taiwan, commonly known as Formosa.

COLUMBUS DAY

On October 12, 1492—466 years ago—a sailor named Rodrigo Triana, perched high on the mast of the ship Pinta, shouted, "Tierra! Tierra!" and pointed to land some five miles away. The Pinta was the lead ship of the three commanded by Christopher Columbus. His adventurous voyage across unknown waters which had lasted two months, was at an end. The first American land sighted by Columbus and his crew, which included men of eight different nationalities, was named San Salvador and is believed to be one of the small islands—probably Watling's Island—in the Bahamas.

THE NATIONAL CATHOLIC COMMUNITY SERVICE

Some of us may not be aware of it but today there are about 2,600,000 U. S. military personnel—almost one-third of whom are Catholics—stationed at military posts all over the world, protecting our country against evil forces. We may not realize, too, that still active with its important program of serving vast military needs is the National Catholic Community Service, official agency of the Church, which was established by the Catholic Bishops of the United States in 1940.

THE MOST IMPORTANT QUALITY IN ASSURING VICTORY IS FAITH IN OUR OBJECTIVE AND OURSELVES

EXTENSION OF REMARKS OF HON. EMMET F. BYRNE of Illinois
In The House of Representatives Friday, August 15, 1958
Mr. BYRNE of Illinois. Mr. Speaker, the welfare of the Lithuanians enslaved by the Communists has long been a deep concern of mine. From time to time I have been in touch with Ambassador Henry Cabot Lodge at the United Nations.

KNIGHTS OF LITHUANIA

The coming week-end will be a busy one for the Knights of Lithuania in the local area.
First important item on calendar will be a Supreme Council meeting on Saturday October 18th at the Hotel Robert Treat in Newark, N. J. Conclave will be called to order at 1 P. M. by National President Joseph Sakevich. Latter is also president of Newark Council 29. That evening at 9 P. M. the N. Y. and N. J. District will sponsor a Roaring Twenties Dance in St. George's Hall, 180-82 New York Ave., Newark. An enjoyable evening is assured to one and all, music will be by the Jersey Twins Orchestra. Donation \$1.25.

AFRICAN ANTS PACK A PUNCH

MUSOMA, East Africa.—It's true that ants are found all over the world. But very few equal the species found in Africa, according to a young American missionary.
"They can devour a grass roof or crumble wooden supports in a matter of minutes," says Father Daniel D. Zwack, Maryknoll Missioner of Dubuque, Iowa. "Our people have an appropriate name for the critters. They call them 'ginyafu,' which literally translated means 'they're all over the place'."

BRONX PADRE RIDES AGAIN

NEW YORK.—Returning to the U. S. from his mountain mission in Chile, Father Stephen P. Foody, M. M., of the Bronx, stopped at the baggage room of the railroad station for his luggage and a treasured old horse saddle.
While waiting, the Bronx priest and the old Irish gentleman in charge of the baggage room discovered that they both lived in the Bronx.
But when the saddle was brought out, a look of confusion came over the old man's face.
"For heaven's sake, Father!" exclaimed the old Irishman "What parish are you working in anyway? Most of the priests I know in the Bronx at least drive Chevies or Fords!"

DIEVAS SU MUMIS MAZIESIEMS KATEKIZMAS Angly ir lietuvių kalbose
Angly kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Dekšnis. Išleido Sv. Kazimiero Seserys. 78 puslapiai, pavaišiuotas. Kaina 30 centų apmokeštiniai.

Persiųntinai siuntinių į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas respublikas naudokitės patarNAVIMU patikimos, atydzios ir skubios firmos
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
135 West 14th Street, New York 11, N. Y., Tel. CH 3-2583
(Micensed by USSR)
MOSU SKYRIAI:
308 W. FOURTH ST. BOSTON 27, MASS. Tel. ANdrew 8-5040
141 SECOND AVE. NEW YORK CITY
900 LITERARY ROAD CLEVELAND 13, OHIO Tel. TOWer 1-1441
132 FRANKLIN AVE. HARTFORD, CONN. Tel. CHapel 6-4724
11339 JOS. CAMPANA DETROIT 12, MICH. Tel. TOWnsend 5-3980
332 FILLMORE AVE. BUFFALO 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674
632 W. GIRARD AVE. PHILADELPHIA 23, PA. Tel. WALnut 5-8878

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 19-tą, 1938, tuoj po sumos, Svč. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti.

Valdyba

VIEŠA PADEKA

Sv. Antano parapijoje, Forest City, Pa., nuo rugsėjo 21 iki spalio 1 buvo misijos angli ir lietuvių kalbomis. Angliškai pamokslus sakė Very Rev. L. J. Lindon, S.C.J., o lietuviškai gerb. kun. B. S. Zdanavičius.

Dievui garbė, kad misijoje dalyvavo labai skaitlingai visi parapijiečiai. Aiškiai patryūsi, kaip mano parapijos žmonės buvo patenkinti pamokslininkais ir jų gražiais pamokimais. Todėl šioje vietoje abejonių misijų vadovams noriu išreikšti savo, kaip parapijos klebono ir savo parapijiečių didelę padėką.

Kun. B. S. Zdanavičius savo pamoksluose mano žmonių širdis kėlė prie Dievo ir sykiu kvietė mylėti savo tautą. Jis juos mįtinimis perkėlė į tėvų žemę, į Lietuvą. Pamokslininkas sakė, kad savo tautos meilę yra Dievo duota dorybė ir kad geras amerikietis yra tas, kurs myli Dievą, kurs myli savo tautą ir jos neišžada, kaip Mozė kad neišžadė Egipto žemėje. Už tokį sutiprinimą mano parapijos žmonių tikėjimo ir lietuviškos dvasios šiam dvasios vadui tariau padėką. May God bless You.

Su pagarba,

Kun. P. B. Paukštis.

Sv. Antano parapijos klebonas Forest City, Pa.

Klausykite LITHUANIAN MELODIES Ann Arbor-WPAC—1350 kilocycle Sekmadienialia 1:00-1:30 p. p. RALPH VALATKA, Vedėjas 15786 Leasure—Detroit 17, Michigan RRoadway 3-2224

NAUJI LRKSA CENTRO TELEFONO NUMERIAI

LRKSA centro įstaigos ir "Garso" redakcijos telefono numeriai yra pakeisti naujais numeriais. Dabar šaukiant telefonu reikia vartoti tokius numerius: Valley 3-8876; arba VA 3-8877. Vartojant naujus numerius nesutrukdys susisiekimą.

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išeido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapiai. Kaina \$3.00. SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigų maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imanant nemalūnį 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS MALDU VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų)..... 50 MALDU RINKINĖLIS, juodais apdarais..... 40

IVAIRAS TURINIO

KOVOSE DEL LIETUVOS: II-ji dalis. Parašyta gen. Stasio Paštkio. 686 pusl. Kaina: i ritiniais viršeliu—\$7.00; neiritiniais—\$6.50. SVENTUJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikluota, puikiomis, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00. CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbomis išvertė Milton Stark. Išeido "Lietuvių Dienos". Idomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl., Kaina \$4.00. KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudingas knygutė, kuri daug padės tiems, kurie nori tapti amerikiečiais. Knyga turi netoli 100 puslapių, gausiai paveikluota, puikiomis, stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00. VAI LĖKITE DAINOS—Gražiosios Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Fr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausias populiariausias liaudies dainos. Kaina \$1.00. SMULKIOJI TAUTOSAKA—patariels, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina \$2.50. RINKINIS MINTYS, žymiųjų pasaulio žmonių pasakymai įvairiomis temomis. Parengė Juozas Pranckis. Virš 300 puslapių. Kaina \$4.00. KARALIAI IR ŠVENTIEJI, Elenos Tumlentės eilėraščiai. Kaina \$2.50. ŠVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Faustas Kieras..... 2.00 DIDYSIS INKIVIZTORIUS, prof. Ant. Macceinos..... 2.00 JOBO DRAMA, prof. Ant. Macceinos..... 2.00 MISIOS, Jeronimo Kazinsko..... 1.50 LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banašio..... 2.00

Užsakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIAI PAGERBS SENATORIŲ KUCHEL

LOS ANGELES, Calif.—Kaliifornijos lietuviai rengia senatoriaus Thomas H. Kuchel pagerbimą, kuris įvyks 1958 metų spalio 25 d., šeštadienį, 6 val. 30 min. vakare Statler Hilton viešbutyje. Sierra salėje. Los Angeles mieste. Senatorius Tom Kuchel iškilmingos vakarienės metu pasakys pagrindinę kalbą. Pagerbime dalyvaus ir visai žymūs Kalifornijos ir Los Angeles miesto pareigūnų.

Kaliifornijos lietuviai susibūduolavo su senatoriumi Tom Kuchel prieš kelėtą metų. Prieš porą metų, jo rinkiminės akcijos metu, kai jis buvo perinktas 6 metams į JAV-bių senatą, Kalifornijos lietuviai aktyviai senatoriaus Tom Kuchel kandidatūrą rėmė. Paskutiniųjų poros metų laikotarpį senatorius Tom Kuchel keletą kartų kėlė ir gynė Lietuvos bylą JAV-bių Senate. Senatorius kalbas Lietuvai reikalau Senate sako tik: darbo pošeščių metų, kada dalyvaus beveik visi senatoriai.

Be to, senatorius Tom Kuchel yra padėjęs visai eilei Kaliifornijos lietuvių sutvarkyti vieonkius ar kitokiems reikalams.

Lietuviai kviečiami šiame senatoriaus Tom Kuchel pagerbime dalyvauti. Visi prašomi iš anksto įsigyti bilietus. Tuo reikalau prasmą rašyti ar telefonuoti komiteto nariams: sekr. A. Dabšius, 3803 Evans St., Los Angeles 27, Calif., telefon NO 5-0566; arba—kasin. G. Rudeliui, 5027 Zalzah Ave., Encino, Calif., telefon DI 2-2610. Darbovietės—ST 5-9145. Kiti komiteto nariai: pirm. L. Valiukas, C. Lukšis, J. Andrius, dr. G. Valančius, dr. J. Varnas, A. Skirius, R. Rimdzus, L. Samolytė, F. Masaitis, dr. R. Mason, J. Kojelis, J. Gobis, Ig. Medziukas ir Alg. Gustaitis.

Po iškilmingos vakarienės toje pačioje salėje įvyks šokiai. Šokiais gres pagarsėjęs Blake Reynolds orkestras. Šokių metu Arthur Murray šokių mokyklos mokytojai pademonstruos šokius (ballroom dances). Bus programėlė ir iškilmingos vakarienės metu, kurią paruos komp. Br. Budriūnas.

VISI Į DARBĄ!

Praeitam "Garso" nr. buvo jau rašyta, kad aktyvus katalikas, gerų darbų rėmėjas inž. A. Rudis, plačios visuomenės skatinimas pasiryžo kandidatuoti į JAV kongresą, be partijų palaiminimo, bet visų lietuvių ir lietuvių draugų remiamas.

1957 metų pabaigoje A. Rudis kandidatuoti remti susidarė iš iniciatorių komitetas, kuris dabar jau yra kelias kartais padidėjęs ir savo veiklą daugiausia kreipia į amerikiečių visuomenę.

Atidaryta Rinkiminė Būstinė

Prieš porą savaičių 7147 South Western Ave. atidaryta lietuvių kandidato rinkiminė būstinė, iš kurios plauks visi patvarkymai rinkimui reikali. Atidarant būstinę, buvo sušauktas organizacijų ir spaudes stovų susirinkimas. Dalyvavo apie šimtas asmenų, kandidato rėmėjų. Dalyvauja visi kaip vienas įsijungė lietuviškąjį komitetą A. Rudžio kandidatūrai remti. Komiteto pirmininku išrinktas Stanley Balzekas, vicepir. A. Baliūnas, finansų komiteto pirm. Dan Kurraitis, spaudos komisijos pirm. Vladas Butėnas, kalbėtojų komiteto pirm. Frank Bulow, plakatu platinimo pirm. A. Vaitkevičius, precinkų tvarkymo pirm. J. Skelvyš, Sophie Barcus, Della Kurraitis ir Alicija Ruygtė vadovaus moterų komitetui.

Kandidatas inž. A. Rudis pareiškė esąs sąjūdintais lietuvių rūpestingumu, dėsniams vis pasantangas, kad lietuvių norai būtų išpildyti. Atėjo laikas mums pasirodyti. Partijos yra susipykusios, vis daugiau netenka pasitikėjimo. Jei vieną kartą dirbsime—laimėjimas bus užtikrintas.

Visų kitų kalbėtojų mintis galima ištraukti į šiuos žodžius: visi į darbą, vardan tos Lietuvos. Prie kalbų, Stanley Balzekas pridėjo ir \$500.00 vertės čekį. Rinkiminė propaganda pareikalavus daug pinigų.

Pramonininkai už Rudį

Lietuvio kandidatūrai pasižadėjo remti 6 pietų Chicago pramonininkai: Donald Danly, "Danly" mašinų statybos bendrovės direktorius; G. A. V. O. R. Whipple, "Quaker Oats" firmos direktorius; William H. McDonald, buvęs "Southtown Economist" leidėjas; Richard L. Weiss, "Weiss Pleno Bendrovė"

atstovas; Marshall B. Schwimmer, "Bear and Stern" bendrovės direktorius; ir Emil Veselik, "Calumet Steel Castings" bendrovės direktorius.

Taip pat, ruošiasi remti lietuvių kandidatūrai juokukai. A. Rudis jau tris kartus buvo pakviestas kalbėti juodųjų susirinkimuose.

K. Brž.

MIRĖ GUSTAITYTĖ (SALCIUVIENĖ)

Antanina-Magdalena Gustaitytė-Salciuvienė, žinoma lietuvių rašytoja, pedagogė, visuomeninė rėmėję 23 d. staiga mirė Kaune. Antanina Gustaitytė buvo Kazimiero ir Z. Zieniūtes, poeto kun. dr. Motiejaus Gustaitė brolio duklė, kilusi iš Rutkiškių kaimo, Prienų parapijos. Pradinį mokslą šioje Prienose. Baigiusi mergaičių gimnaziją Kaune ir Maskvos Auštrosius Pedagoginius kursus, į Pasaulinio karo metu 1918-1919 m. Antanina Gustaitytė dėstė Vilniaus, vėliau Kauno gimnazijoje gamtamokslį ir geografiją. Nuo 1911 metų aktyvi korespondentinė Salciviuose, slaptyvardė Auksė moksleivių Atėityje, vėliau Sandarų, Lietuvos Aidė, Talkoj, Naujųjų Romuvų, 1921-22 metais ji pati redagavo Lietuvos Aboliconistą. 1922 m. ištekėjo už kooperatininko prof. dr. Petro Salčiaus (jis mirė 8 m. balandžio 22 d.). 1937 metais Antanina Salciuvienė buvo išrinkta tarptautinės ("University Women") "Baigusių Auštajių Moksliu Moterų draugijos" skyriaus Lietuvos pirmininke ir iki sovietų aneksijos atstovavo lietuvių intelektualės tarptautiniuose kongresuose. Salciuvienė buvo ilgametė Lietuvos Rašytojų draugijos narė. 1941 metais buvo pasmerkta deportacijai su visa šeima, bet prasidėjęs karas tai sutrukdė. Karo metu Antanina Salciuvienė buvo su vyru atskirta nuo vaikų ir penkių seserų; tai ji skaudžiai pergyveno, tačiau vistiek įtemptai rašė.

Antanina Gustaitytė-Salciuvienė parašė romanus: Laiko laiptai, Vingiai, Juozukas, Voras, apsaką jaunimui Už jūrių marių, novelių rinkinį Dvejoja meilė, rašė gausiai kelionės įspūdžių periodikoj, geografijos vadovėlius mokyklai. 1939 pradant parašė dramos Sofija Vytautaitė (buvo skaitoma Kauno dramos teatre, bet pastatyti sutrukdė rusiškų okupacija). Akla meilė—ne laimė, ir Sibira ir kt. 1941 metais pradėjo rašyti ir keturių tomų ciklą, memuarines lietuviškojo kaimo apybraižas: Pirmosios kregždės, Sukilimo sukūriuos (nauja Juozuko laida), Baudžianinko sūnus ir Laiko laiptai (nauja laida), kuriuose siekė pavaizduoti Lietuvos gyvenimą nuo 1861 iki 1918 metų.

Prieš trejetą metų pradėjo sirgaliuoti, galiausiai, vyrui mirus, silvartas visai palaužė—beldė okupuotos Lietuvos valdanciosios klasės kabinetų duris, prapšydama leidimo išvykti pas vaikus ir vaikaičius Amerikoje). Deja, lietuvių komunistai pasirodė besąžėgišiai, kaip ir tūkstanziais kitų atskirų lietuvių šeimu atvejais, pakeisti neperaldaujama Maskvos despotų nusistatymą laikyti lietuvių tautą izoliacijoj.

Motinos, sesers ir močiutės, rašytojos ir pedagogės, gedi duklę gdytoja Giedrė Sidrinė, sūnus laikraštininkas Algimantas su šeimomis, seserys, Chicago—Katerina Masiulienė, Teofilė Micekvičienė, Kazimiera Leonaitienė, Alicija Tijūnienė, Washington—Bronė Tautvilienė bei Salciuvienės buvę mokiniai ir knygy skaitytojai. Alg.

CHURCHILL'IS IR JO KATĖ "SMOKEY"

Išvertė PR. ALSENAS

Kilimų kanadietė, Elizabeth Nel, neseniai yra parašiusi knyga, pavadinimu: "I was Churchill's Secretary". Viena tos knygos maž gabalėlių, besiliešanti su atsiminimų linksme nes dalimi, išvertė Žia paduodu.

M i n i s t e r i s P i r m i n i k a s (Churchill's) tada buvo benešas ant savo pečių begaliniai sunkia našta (2-rojo Pasaulinio Karo metu—Pr. Al.). Tačiau pas jį buvo, kaip ir pas visus kitus, kartais būdavo ir linksmsnių momentų. Mano prisiminimuose užkreoduotas šitoks incidentas su Smokey.

Mister Churchillis labai mylėjo kates. Ir tuo metu jo virtuvės personalas buvo įgijęs persiškos veislės, pilką, labai švelnių plaukų, katę, kurią jie pavadinu vardu Smokey.

Tas nedidelis gyvulėlis ypatingai prisirišo prie ministerio pirmininko, kuris, atsidėkodamas už tai, Smokey labai mylėjo.

Kiekvieną rytą, kada būdavo ruošiamasi patiekti pusryčius į stalą, Smokey jau laukdavo prie durų, prašydamosi, kad ir ją įleistų. Tuomet ji atsidsėdavo ant kėdės ir laukdavo, kad ir ją būtų patiekta koks nors užkandžio gabalėlis ar truputis pieno.

Tuomet ji jau miegodavo valandą valandas kur nors kamputyje, kai ministeris pirmininkas dirbdavo ir, kartais, užklodavo Smokey su kokiu nors slaptu raštu ar kokia įvairių raštų byla. Tai, žinoma, pripuolamai, nepamatęs jos. Nelaimė, kada Smokey paūgėjo, ji pasidarė daugiau laukinška, gerokai išdykusė. Jos išdykėliška elgsena jau daug kam neapatikdavo.

Apdraskyti moterų kojines ir kojas—buvo jos specialybė. Žinodami, kad Churchillis katę labai myli, jei kas ir nukentėdavo nuo jos, nieko nesakydavo ministerio pirmininko akys, bet už akių—jau dažnai ir negražiais vardais Smokey išbardavo.

Vieną rytą Churchillis dar sėdėjo savo lovoj ir kalbėjosi telefonu. Smokey žiūrėjo į jį. Ministerio pirmininko pašnekesys buvo gana ilgas ir, matėsi, gana nekantrus, tarytum nervingas. Jo mintys, atrode, lekiėjo kažkur toli. Jo kojų pirštai, truputį išlindę iš po antklodės, kažkodėl buvo judinami, tarytum žaisdami. Iš pamaciau, kad Smokey tik suvėgino smarkiai uodegą ir puolė krutancius Churchillio kojų pirštus. Bent vienas iš jų—žinoma, buvo Smokey grobiu. Ji čiuptelėjo už jo dantis ir, matyt, gerokai sukandė. Ministeris pirmininkas tik spyrė smarkiai koja į lovos kraštą, nepatirkdamas nė tikrajam priešin—Smokey ir šūktelėjo:

Eik šalin, tu kvailė! (Get off, you fool!)

Zinoma, telefonu pasikalbėjimo partneris, išgirdęs toki šauksmą į telefono ragelį ir pasiūlymą "kvailiui eiti šalin", tuč-tuoju pakabino ragelį ir pasikalbėjimas buvo baigtas. Tuomet Churchillis ėmė šaukti ir ragelį: "O, tai nebuvo taikoma jums!" (Oh, I didn't mean you!), dejas, anasis, matyt, jau buvo pasitraukęs nuo telefono.

Paskui Churchillis, žiūrėdamas į persigandusią katę ir pats sumišęs, taręs: "Tu mažas gyvulėlis, juk tu vargas nesikaltas".

Paskui telefonuotojas skambino telefonu Churchillio privatinio sekretoriaus ir aiškino, kodėl ministeris pirmininkas ant jo buvęs toks supykęs.

JUOKELIAI

Ir Ten ir Ten. I įstaiga ateina pavėlavęs tarnautojas. Viršininkas jam sako: — Bet šiandien jūs labai pavėlavote. — Labai atsipraukau — pramiagos, atsipraukau tarnautojas. — Tai tamsta ir namie miegate? ... Tada Bus Onutė maloniai čiulba savajam Joneliui: — Kai mudu vesim, aš tau padėsiu vargti vargelius. — Bet kad aš neturiu jokių vargų,—atsineka Jonelis. — Kai tik mudu apsviesime, tai turėsi ...

Per Anksti Taip Sakyti. Duktė: Mamytė, sakai aš turiu tekėti už jo, bet aš gi jo nemyliu, nekenti ir nemoriu savo akys matyti. Motina: Tykėk, neišmandė! Visa tai galėsi pasakyti, kai ištekėsi ...

N. PR. ŠVČ. M. MARIJOS SESERŲ KONGREGACIJOS SUKAKTIS

Nekaltai Pradėtosios Šventausios Mergelės Marijos Seserų Kongregacija šventia 40 metų sukaktį.

J. E. Vilkaviškio vyskupas Antanas Karosas, buvęs Seinų vyskupas, 1918 m. spalio 15 dieną kanoniškai įsteigė N. Pr. Švč. M. Marijos Seserų Kongregaciją, kuriai teko pergyventi dvejų karų audras. Betgi neatšilvilgiant į įvairias klūtis bei trumpą gyvavimą Lietuvoje, seselės nuveikė daug gražių darbų dėl Dievo meilės ir garbės. Vargių senelių bei našlaičių vaikų labai įteigė prieglaudą 1920 m. Marijampolėje, taigi skyrius Kaune, Alytyj, K. Naujamiesty, Šilalėje, Š. Kalvarijoj, Kybartuose, Kazlų Rūdoj, vėliau Skuode, Sime, Vilniuje, Telšiuose.

1936 m. rugpjūčio 18-tą Kongregacijos vyresnioji vadovė Motina M. Teresė (Urašė N. Avokaitė) su penkiomis seserimis atvyko į New Yorką, kur buvo sutiktos Tėvų Marijonų ir tą pačią dieną nuvyko į Marianapolį, kur jų laukė kun. Dr. J. Navickas kaip ju geriausias rėmėjas, teviškai jas glbojęs iki savo mirties.

Seselės už poros dienų čia užėmė darbus, kaip tai virtuvėje, skalbykloje ir tt., o 1937 m. sausio mėnesi, gavusios kardinolo J. Mundelein leidimą, nuvyko pas T. Marijonus į Hinsdale, Ill.

1937 m. grįžus Motinėlei Teresei į Lietuvą, dar buvo atsiųsta daugiausiai seserų ir pagelbėti Lietuvos. Seselės betalkindamos Tėvams Marijonams, palengva įsigijo savo nuosavą namelį Thompson, Conn., netoli prie Marianapolio, šią vietą pavadinu Villa Maria, kur dabar yra senelių prieglauda. Vėliau netoli Thompsono, Putnam, Ct., Seselės, Dievo Apvaizda vedant ir geriems žmonėms remiant, įsi-

gijo namą su geru gabalu žemės bei trobesiais ir pavadinu šią vietą Nekalto Pradidėjimo vienuolynu, kuris buvo pašventintas gruodžio 8, 1943 m.

Čia dabar kas met ruošiamą moterims bei merginoms rekokecijos, užlialkamas mergaičių pensionatas, priimamos naujokės, atremonuoti visi pastatai, kasmet rengiamas visuomeniškas piknikas bei Lietuvių Diena. Vasaros metu suvažiuoja čia mergaičių iš įvairių Amerikos kolonijų (per virš šimtas) stovyklauti. Seselės namo rūsyje turi įstaisę spaustuve, kurioje spausdina knygas, žurnalus ir t. p. Seselių didelis rūpestis buvo įsigyti erdvėsne koplyčia, nes tik namo kambary buvo įrengta koplyčia. Dievas laimino, o geri žmonės atėjau, nes šale vienuolyno stovi jau mūrinė erdvi koplyčia, pilnai įrengta, rūsy po koplyčia erdvi salė, o viršū koplyčia naujokiu kambariai.

Visa apylinkė šios sodybos gražiai prižiūrima, išpuodais gėlėmis; gėlių darže randasi lietuviško stiliaus kryžius, taip pat ir artimam miškely yra kryžius; ant kalnelio balta Fatimos P. Šv. stovykla su vaikųjų stovyklėm, kuriems pasirodė. Atsilankiuoms į šią vietovę pasidaro gan malonu ir džiugu dėl darbčių seselių darbuotės.

40 metų sukaktį Seselės ruošiasi iškilmingai atymėti, kviesdamos ir geradarius dalyvauti. Paminėjimas įvyks spalio 12-tą, sekmadienį, šia tvarka: 11 val. šv. Mišios, pamokslas; po to pietūs ir posėdis su menine program.

Seselės nuosirdžiai kviečia dalyvauti ir kartu pasidžiaugti bei padėkot Dievui už visas malones ir pasimelet už geradarius. Dievo Apvaizda teveda mūsų geriausias Seses sekmingai sulaukti aukšnio jubiliejaus.

B. M.

"PAX ROMANA" KONGRESAS PRIĖŠ LAISVĖS VARŽYMAS

Rugpjūčio 30—rugsėjo 6 dienomis Vienoje įvyko "Pax Romana" tarptautinio sąjūdžio kongresas, kuriame dalyvavo apie 1.000 delegatų iš visų žemynų, visų rasių ir daugiausiai 60 tautybių. Lietuvių katalikų ateitininkų ir jų sendraugijų organizacijos dalyvauja sąjūdyje jau nuo prieškarinių laikų.

Lietuvos nelaisvės laikais dalyvavimas tokiuose tarptautiniuose sambūriuose yra reikšmingas ir politiniu atžvilgiu.

Sąjūdis padalintas į dvi šakas: studentų ir sendraugijų. Studentų federacijos konferencija įvyko Eichstaette (Vokietijoje), o sendraugijų Vienoje (Austrijoje), kur vyko ir pats bendras "Pax Romana" kongresas. Lietuvių ateitininkų sendraugijų sąjunga iki Vienos kongreso buvo atstovaujama ir Tarptautinėje taryboje. Dabar pagal statutą dalis tarybos narių pakeista, tačiau lietuvių taryboje ir vėl bus atstovaujami, nes studentų federacijos suvažiavime lietuvių studentų delegacija, J. Medušauskas vadovaujama, pradėd atstovu į tarptautinę tarybą ir lietuvių ateitininkų atstova, kuriuo numatomas Dr. Vygantas.

Vienos kongrese lietuvius atcietininkus atstovavo Dr. E. Turauskas, "Pax Romana" vadovaujamy organų narys jau iš prieškarinių laikų. Kongreso įvairiuose parengimuose dar dalyvavo J. Medušauskas, Viktorija Skrupskelytė (iš Amerikos), Dr. J. Norkaitis, jun.

Kongrese tarp kitko pasisakytai ir asmens bei tautų laisvės klausimais, kas matyti iš kai kurių pasikaitų tmu: "Laisvės esmė ir egzistencija"; "Tiesa ir laisvės pagrindai" ir kt. Ipvairios komisijos ir posėdiuose buvo gvildenamos temos, susijusios su laisvės klausimu. Tulūgas universiteto profesorė Elena Poltier, penkerius metus studijavusi Maskvos universitete, apibudino marksiistine universiteto savoką. Toji pasikaita sukėd ypatingą susidomėjimą 5 metus iš arti pažinusių sovietinių universitetą, paskaitininkė nedviprasmiškai paliudėjo, kad jis nėra laisvas. Sovietiniame universitete pripažįstama tik vienas teisė tiesa—tai marksizmas, o "tiesos" saugotoja yra komunistų partija. Universitete vyravuja kovos dvasia su nekommunistiniu, išoriniu pasauliu. Sovietiniu universitete tikslas pirmoje eilėje paruošti specialistų kadrus sovietinei valstybei. Visas jaunimas formuojamas vienauliškioje ideologijoje. Ideologinė dėstymė iškraipomi faktai, ypač religijos, naujosios istorijos ir literatūros srityse, o taip pat nusiviečiant laisvojo pasaulio gyvenimą. Sovietiniuose universitetuose pastebimas žymus bendrojo išsilavinimo ir kultūros smukimas. Tačiau jaunimas nerimauja ir norėtų išsivaduoti iš užburto rato, iš viešpatuojančio vienšališkumo.

Baigiamoje rezoliucijoje kongresas griežtai pasmerkė sunkias akademines laisvės patėidumus, kuriuos šiais laikais turi pakęsti daug universitetų kraštuose už geležinės uždangos. Pasisakė taip pat prieš religinę, rasinę ir kitokią diskriminaciją visame pasaulyje. Visų šalių akademikai kviečiami padėti įgyvendinti tikrą laisvę.

Rugsėjo 5 d. Piaristų bažnyčioje Vienoje įvyko pamaldos už Tylos bažnyčią (Lietuvėje ir kituose pavergtuose kraštuose). Buvo pasikaityta popiežiaus Pijaus XII asmeniškai sudėta malda už Tylos bažnyčią.

Baigiamoje olandų prof. W. Pompo kalboje pavergtieji kraštai buvo dar ypaciai paminėti. Jis ragina jokiū būdu nepamiršti tie kenčiančių po komunizmo jungo brolių ir visais imanomais būdais jiems padėti, nesitenkiant vien pasyvia malda. Lietuvos ir lietuvių vardas kongreso ir atskirų posėdių metu ne kartą buvo prisimintas.

ypatingą susidomėjimą 5 metus iš arti pažinusių sovietinių universitetą, paskaitininkė nedviprasmiškai paliudėjo, kad jis nėra laisvas. Sovietiniame universitete pripažįstama tik vienas teisė tiesa—tai marksizmas, o "tiesos" saugotoja yra komunistų partija. Universitete vyravuja kovos dvasia su nekommunistiniu, išoriniu pasauliu. Sovietiniu universitete tikslas pirmoje eilėje paruošti specialistų kadrus sovietinei valstybei. Visas jaunimas formuojamas vienauliškioje ideologijoje. Ideologinė dėstymė iškraipomi faktai, ypač religijos, naujosios istorijos ir literatūros srityse, o taip pat nusiviečiant laisvojo pasaulio gyvenimą. Sovietiniuose universitetuose pastebimas žymus bendrojo išsilavinimo ir kultūros smukimas. Tačiau jaunimas nerimauja ir norėtų išsivaduoti iš užburto rato, iš viešpatuojančio vienšališkumo.

Baigiamoje rezoliucijoje kongresas griežtai pasmerkė sunkias akademines laisvės patėidumus, kuriuos šiais laikais turi pakęsti daug universitetų kraštuose už geležinės uždangos. Pasisakė taip pat prieš religinę, rasinę ir kitokią diskriminaciją visame pasaulyje. Visų šalių akademikai kviečiami padėti įgyvendinti tikrą laisvę.

Rugsėjo 5 d. Piaristų bažnyčioje Vienoje įvyko pamaldos už Tylos bažnyčią (Lietuvėje ir kituose pavergtuose kraštuose). Buvo pasikaityta popiežiaus Pijaus XII asmeniškai sudėta malda už Tylos bažnyčią.

Baigiamoje olandų prof. W. Pompo kalboje pavergtieji kraštai buvo dar ypaciai paminėti. Jis ragina jokiū būdu nepamiršti tie kenčiančių po komunizmo jungo brolių ir visais imanomais būdais jiems padėti, nesitenkiant vien pasyvia malda. Lietuvos ir lietuvių vardas kongreso ir atskirų posėdių metu ne kartą buvo prisimintas.

GALIMA ĮSIGYT ŽODYNŲ

"Garso" administracijoje galima įsigyti praktišką dviejų dalių — angliškai lietuvišką ir lietuviškai — anglišką Marlborough's išleistą žodyną.

Redaguotas Rev. H. H. Pevtress ir Rev. J. Geriko 333 puslapiai. Kaina \$4.50

Kreiptis į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.